

یادگیری مجازی: نقش تئاتر در آموزش در دوران شیوع بیماری کووید ۱۹

نوشته دکتر Pejjai Nagaraju

استاد بازیگری، طراح نمایش و محقق مستقل

مترجم: دکتر سعید حسن زاده

تهیه شده در روابط عمومی و امور بین الملل

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

۱۳۹۹

چکیده :

دیگر مشخص شده است که بیماری کرونا یا کووید ۱۹ در حال حاضر تمام جهان را در نوردیده است. با توجه به اینکه مدارس و مراکز آموزشی برای جلوگیری از شیوع این بیماری در بسیاری از کشورهای جهان تعطیل شده‌اند، تمامی ساختارهای آموزشی جهت گیری‌های خود را از برگزاری کلاس‌های حضوری به برگزاری کلاس‌های مجازی تغییر داده‌اند. در مورد هنر نمایش این تغییر جهت‌گیری به سمت برگزاری مجازی کلاس‌ها و اجراها با چالش‌های مختلفی روبرو بوده است. این مقاله بر آن است تا تاثیر شیوع بیماری کووید ۱۹ را بر روی نمایش آموزشی مورد بررسی قرار دهد. پرسش‌های تحقیق عبارتند از: چه چالش‌ها و مشکلاتی در رابطه با برگزاری کلاس‌های نمایش به صورت مجازی در مدارس وجود دارد؟ چه راه‌هایی برای حل این مشکلات و چالش‌ها وجود دارد؟ چگونه معلمان راه‌ها و شیوه‌های جایگزین را در آموزش محتوای آموزشی خود پیدا می‌کنند؟ و در نهایت اینکه چگونه تعامل میان دانش‌آموزان و معلمان در کلاس‌های مجازی (نمایش) به چه شکلی خواهد بود؟

واژگان کلیدی: برای آماده کردن این مقاله محقق بر روی واژگانی نظیر: انگیزه، ابداع و تدریس آنلاین (در نمایش) تاکید دارد.

این تحقیق روش‌ها و پیشنهادات متنوعی را در حوزه یادگیری آنلاین ارائه می‌کند.

مقدمه

شیوع بیماری آنفولانزای اسپانیایی در سال ۱۹۱۸ موجب شد که تمامی مراکز آموزش و اجرای هنرهای نمایشی در سرتاسر جهان تعطیل شوند. حالا ما شاهد یک همه‌گیری دیگر شبیه به این بیماری هستیم و مطمئناً شیوع بیماری کرونا کار آموزش را به شدت سخت و پیچیده‌تر کرده است. اما با این حال برنامه‌ریزان آموزشی روش‌ها و شیوه‌های مختلف تدریس آنلاین را در این شرایط برای تداوم روند آموزش، مناسب تشخیص داده‌اند. این مقاله بر روی مسئله تدریس نمایش در اوج شیوع بیماری کرونا متمرکز است که در حال حاضر جهان را به شدت تحت تاثیر قرار داده است. در بررسی خود بر روی روندهای جهانی تدریس نمایش تمرکز خواهیم کرد اما با این حال در چارچوب محلی نیز مواردی را مطرح خواهیم کرد. همانطور که پس از پایان شیوع بیماری آنفولانزای اسپانیایی اتفاق افتاد، مراکز مختلف آموزش و اجرای هنرهای نمایشی فعالیت عادی خود را پس از پایان شیوع کووید ۱۹ نیز از سر خواهند گرفت. اما با این حال این فعالیت‌ها شبیه به دوران قبل از شیوع بیماری کرونا نخواهد بود. حضور فیزیکی در کلاس‌های نمایش مثل قبل از شیوع بیماری کرونا دیگر قابل تصور نخواهد بود و تعامل میان دانش‌آموزان با یکدیگر و با معلمان در کلاس‌های آموزش به خاطر عادت‌های مرتبط با شیوع بیماری کرونا یعنی فاصله‌گذاری اجتماعی و فیزیکی به شکل اساسی تغییر خواهد کرد.

روش تحقیق

برای انجام این پژوهش از روش تحلیل محتوای کیفی استفاده شده است. برای بررسی این که چگونه شیوع بیماری کرونا بر روی عملکرد و نقش هنر نمایش در آموزش تاثیر گذارده است، محقق اقدام به بررسی و جمع‌آوری داده‌های مختلفی نموده است. او داده‌ها و اطلاعات مختلفی را از وبلاگ‌ها، وب سایت‌ها، شبکه‌های خبری و روزنامه‌ها و مجلات مختلف جمع‌آوری کرده است. این داده‌های جمع‌آوری شده در حوزه‌های مختلفی نظیر اپلیکیشن‌های آنلاین، روش‌های مختلف تدریس و محتوای مرتبط با موضوع آموزش مجازی هنر نمایش، قرار دارند. از طریق بررسی این داده‌ها محقق یک نتیجه‌گیری منطقی را استخراج نموده است. باید این نکته را نیز خاطر نشان کرد که با وجود اینکه این داده‌ها به تازگی جمع‌آوری شده‌اند، اما اطلاعات و داده‌های این حوزه به سرعت و به صورت روزانه تغییر می‌کند. در عین حال حجم این داده‌ها نیز بسیار گسترده و زیاد بوده و تجزیه و تحلیل آن‌ها در حوزه‌های انتخابی با مشکلاتی همراه بوده است. این دو محدودیت یعنی تغییر سریع داده‌ها و حجم انبوه آن احتمالاً فرایند تحقیق را تحت تاثیر قرار داده است. برای کاستن از شدت این تاثیر محقق اقدام به نمونه‌گیری‌های تصادفی در سطح جهانی نیز نموده است و در تحقیق خود از این نمونه‌گیری‌ها استفاده کرده است.

کلاس‌های مجازی و چالش‌های آن

در حال حاضر بسیاری از مردم جهان زندگی اجتماعی خود را از طریق بسترها و پلتفرم‌های مختلف مجازی شکل داده و پی می‌گیرند. از جمله این بسترها می‌توان به فیس‌بوک، اینستاگرام، توییتر، اسکایپ و واتساپ اشاره کرد. در پایان

قرن بیستم میلادی تئوریسین‌ها و محققان حوزه تعامل انسان و کامپیوتر توسعه تعامل مجازی بین مردم را به نوعی پیش بینی کرده بودند. به گفته آن‌ها "بسترهای آنلاین در آینده تبدیل به یک پدیده اجتماعی خواهد شد و استفاده‌کنندگان از کامپیوتر به این ایده روی خواهند آورد که کامپیوترها ابزارهایی هستند که آن‌ها را به افراد دیگر و مکان‌های جذاب پیوند داده و مرتبط می‌کند. به این ترتیب کامپیوترها دیگر ابزارهایی بی استفاده و بدون ارتباط اجتماعی نخواهند بود" (Dix 1998 156-57).

وقتی مردم می‌پذیرند که برای تعاملات اجتماعی از شبکه‌های مجازی استفاده کنند آن‌ها ممکن است که از این بسترها برای یادگیری مجازی نیز استفاده کنند. حتی برخی از دست‌اندرکاران آموزش بر این اعتقادند که تدریس آنلاین دانش‌آموزان را به نحو موثرتری جذب و درگیر فرایند آموزش می‌کند.

Satesh Bidaisee می‌گوید که "تدریس آنلاین یک واحد درسی در واقع می‌تواند فرصتی برای درگیر کردن و جذب بهتر دانش‌آموزان و ایجاد یک تجربه و تعامل گسترده در امر تدریس و آموزش برای آن‌ها باشد. البته به شرطی که شما حداکثر استفاده را از امکاناتی که تکنولوژی در اختیارتان قرار می‌دهد بکنید." (Inside Higher Ed- Take my Advice 2017) او همچنین پیشنهاد می‌کند که می‌توان با فراهم آوردن یک فضای بحث و تبادل نظر مجازی امکان خلق یک محیط تعاملی و مبتنی بر همکاری را به وجود آورد. به این ترتیب تمامی این موارد به ما می‌گوید که باید از یادگیری مجازی استقبال کنیم. این روزها بسیاری از بچه‌های نقاط روستایی به سرعت به استفاده از تکنولوژی اینترنت و فضای آنلاین خو کرده و آن را تجربه می‌کنند. در کنار دانش‌آموزان معلمان هم با تکنولوژی‌های دیجیتال و اینترنتی بیشتر آشنا شده و به آن خو می‌گیرند. بر این اساس Anderson بر اهمیت تدریس هنر نمایش در فضای مجازی تاکید می‌کند و می‌گوید "اگر مربیان نمایش نمی‌توانند یا نمی‌خواهند که راه‌هایی را برای کار با تکنولوژی اینترنت و فضای مجازی بیابند، شاگردان به جای کلاس‌های نمایش مکان‌های دیگری برای بروز استعدادها و خلاقیت‌های خود پیدا خواهند کرد" (Anderson 2005). وقتی معلمان بتوانند از این تکنولوژی استفاده کنند و به آن خو بگیرند، معلمان و شاگردان در تعامل با یکدیگر می‌توانند یک تجربه یادگیری و تدریس مناسب را در فضای مجازی داشته باشند. در مناطق روستایی هند بعضی از دانش‌آموزان مشکل کمتری در استفاده از فضای آنلاین برای یادگیری دارند، اما با این حال برای بسیاری از دانش‌آموزان روستایی شرکت کردن در کلاس‌های مجازی و یادگیری آنلاین با مشکلات بسیاری همراه است. این امر بدین خاطر است که بسیاری از دانش‌آموزان مناطق روستایی با کلاس‌های آنلاین و تدریس مجازی آشنا نیستند چرا که در بسیاری از مواقع اتصال اینترنت در این مناطق بسیار بد و نامطلوب است. به این ترتیب این دانش‌آموزان تجربه‌ای نه چندان مناسب از شرکت در کلاس‌های مجازی و آنلاین خواهند داشت. علاوه بر مسائل تکنیکی و فنی، بعضی از دانش‌آموزان در جریان یادگیری آنلاین تمرکز کافی ندارند و در طی کلاس درس آنلاین به جای یادگیری از کامپیوتر برای سایر فعالیت‌ها و کمی بازیگوشی استفاده می‌کنند. به عنوان نمونه بعضی از دانش‌آموزان که از کامپیوتر استفاده می‌کنند ممکن است وقت خود را صرف دیدن رسانه‌های اجتماعی، خرید آنلاین و سایر استفاده‌های شخصی به جای درس خواندن کنند. (Saileela and Kalaivani 79) این عدم تمرکز بزرگترین چالش در تدریس آنلاین است. در نتیجه یادگیری آنلاین هم نقاط قوت و ضعف خود را دارد.

در مقایسه با کشورهای انگلیسی زبان یادگیری آنلاین در سیستم آموزشی هند چندان مورد استقبال قرار نگرفته است. در کشورهای انگلیسی زبان دانش آموزان مقطع دبیرستان کاملاً با روندهای یادگیری و آموزش آنلاین آشنا هستند. مثلاً موضوع تئاتر از طریق وبسایت‌های (interactive CD_ROMs) و سایر محتوای آموزشی کاملاً جا افتاده و به روز است. در کلان‌شهرهای هندوستان تنها چند مدرسه شاید باشند که آن هم از چند سال پیش بحث یادگیری آنلاین را شروع کرده‌اند. اما مانند دانش‌آموزان کشورهای انگلیسی زبان، دانش‌آموزان مدارس این کلان‌شهرها نیز به بهترین شکل در فرایند یادگیری آنلاین جذب و درگیر شده‌اند. در واقع با این تفاسیر باید گفت که دانش‌آموزان هندی در یادگیری آنلاین و از راه دور با مشکلات بسیاری روبرو هستند و به همین دلیل سیستم آموزشی هندوستان نیاز دارد تا خود را با فرایند یادگیری و تدریس آنلاین برای دانش‌آموزان هماهنگ کند و در این مسیر گام بردارد.

راه‌هایی برای مواجهه با چالش‌ها

در طی شیوع بیماری کرونا بسیاری از مدارس از یادگیری مجازی و آنلاین استقبال کردند. آشکار است که بسیاری از معلمان زمان کمی برای هماهنگ کردن خود با این تغییر وضعیت از برگزاری کلاس‌های حضوری به روش‌های تدریس آنلاین داشتند و بعضی از آن‌ها برای این تغییر وضعیت چندان آماده نبوده‌اند. وقتی معلمان فرایند تدریس خود را از حالت کلاس‌های حضوری به کلاس‌های آنلاین تغییر می‌دهند مجبور می‌شوند تا بیشتر محتوای درسی خود را تغییر و اصلاح کنند. بعضی از معلمان حتی از بستر شبکه‌های اجتماعی برای به اشتراک گذاشتن منابع مختلف آموزشی استفاده می‌کنند. این منابع در بسیاری از موارد به صورت آنلاین در بستر وب قابل دسترس هستند و شامل وبسایت‌های مختلف، ویدئوهای مختلف، بازی‌های نمایشی و سایر موارد می‌شود. در مقایسه با سایر موضوعات، هنر نمایش برای ارائه محتوا در بسترهای مجازی نیاز به آماده‌سازی و تمهیدات بیشتری دارد که موجب می‌شود حتی بسیاری از اصول آموزشی آن با توجه به محدودیت‌ها برای ارائه در فضای مجازی تغییر کند و باز تعریف شود. به عنوان مثال برای آموزش نمایش نیاز است تا از دانش‌آموزان بخواهیم که در یک محیط و فضای مشخص تحرک فیزیکی داشته باشند. وقتی بخواهید این کار را در فضای مجازی انجام دهید این امر چالش‌های زیادی را برای شما به وجود می‌آورد. یکی از این چالش‌ها را می‌توان در بازی‌های نمایشی مورد بازنمایی قرارداد. در فرایند یادگیری مجازی و آنلاین انجام بازی‌های نمایشی توسط دانش‌آموزان به سختی امکان‌پذیر است. به خاطر اینکه دانش‌آموزان از هدفون استفاده می‌کنند و وقتی از لپ‌تاپ‌ها یا کامپیوترشان فاصله می‌گیرند هدفون آن‌ها قطع می‌شود و نمی‌توانند دستورات مربی را بشنوند و انجام دهند. برای حل این مشکل پیشنهاد می‌شود که انجام بازی‌های نمایشی تنها زمانی انجام شود که مربی تمام نکات ضروری و لازم را به دانش‌آموزان منتقل کرده باشد و حالا دانش‌آموزان آن‌ها را با جزئیات به جامعه عمل درآورند. وقتی دانش‌آموزان کارشان را انجام می‌دهند مربی براساس میزان دقت دانش‌آموزان در انجام نمایش به آن‌ها عکس امتیاز داده و از این طریق آن‌ها را راهنمایی می‌کند. از سوی دیگر گاهی اوقات به خاطر کیفیت بد اتصال اینترنت وقفه‌ای میان تعامل و گفتگوی مربی با دانش‌آموزان در هنگام برگزاری کلاس آنلاین به وجود می‌آید و صدا دیر به دیگری منتقل می‌شود و یا تصویر بر روی صفحه کامپیوتر قفل می‌شود و ثابت می‌ماند. به خاطر همین مشکلات بچه‌ها چندان رغبتی برای حضور در کلاس‌های مجازی تئاتر (آنطور که در کلاس‌های حضوری علاقمند هستند) ندارند. با

توجه به این مشکلات مربی مجبور است که به جای تمرکز بر حوزه‌های عملی بیشتری نکات تئوریک را با دانش آموزان در میان بگذارد و به همین دلیل نیاز است که محتوای آموزشی برای کلاس‌های مجازی تغییر کند و بیشتر تئوریک باشد.

محتوای پیشنهادی برای ارائه در کلاس‌های مجازی نمایش

سه حوزه اساسی برای تدریس در کلاس‌های آنلاین نمایش مناسب هستند. این سه حوزه شامل "بازی‌های نمایشی"، "فعالیت‌های مبتنی بر اجرا و کاوش" و "کند و کاو در حوزه تئوریک" می‌شوند.

الف (بازی‌های نمایشی

در مقایسه با کلاس‌های حضوری دانش‌آموزان باید در کلاس‌های مجازی فعالیت‌های بیشتری را در قالب بازی‌های نمایشی انجام دهند. در کلاس‌های مجازی دانش‌آموزان برای مدت طولانی به صفحه مانیتور کامپیوتر نگاه می‌کنند و همین خاطر نیاز دارند که در کلاس‌های نمایش با انجام بازی‌های نمایشی کمی استراحت و تمدد اعصاب کنند. به همین دلیل مربیان باید از بازی‌های نمایشی جهت همراهی بیشتر دانش‌آموزان با کلاس و سایرین استفاده کنند. بازی‌هایی مثل شکلک درآوردن (Rooyackers 99) ردیف کردن جملات بی معنی و مستقل (Spolin 123) و راست می‌گی یا دروغ می‌گی (Drama Notebook 2020) از جمله بازی‌هایی هستند که در عین تفریحی و طنز بودن کمک می‌کنند تا تمرکز بچه‌ها در سر کلاس حفظ شود. یکی از بازی‌هایی که موجب افزایش تمرکز بچه‌ها در سر کلاس نمایش مجازی می‌شود؛ گوش دادن به صداها و مختلف در قالب انجام یک بازی است. در این بازی از بچه‌ها خواسته می‌شود تا به صداها و محیط پیرامون خود گوش دهند و آن‌ها را توضیح و تفسیر کنند. به این ترتیب این بازی‌ها برای تمرکز و استراحت بچه‌ها در هنگام برگزاری کلاس نمایش مجازی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در کنار بازی‌های تفریحی و بالا برنده تمرکز، انجام فعالیت‌های قصه‌گویی هم برای کلاس‌های آنلاین نمایش مناسب هستند. قصه‌گویی و انجام بازی به این ترتیب می‌تواند توسط یکی از دانش‌آموزان انجام شود. این شیوه برای دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی از کلاس اول تا دوازدهم مناسب و امکان‌پذیر است. خلق یک داستان یکی از مهمترین و مشهورترین بازی‌های نمایشی در چارچوب فعالیت قصه‌گویی است. در این بازی هر دانش‌آموز براساس موضوع انتخابی یک داستان را از خود می‌سازد و خلق می‌کند و بعد آن را بازگو می‌کند. بعضی دیگر از انواع قصه‌گویی عبارتند از داستان‌های یک کلمه‌ای، داستان‌های شاه و گدا یا فقیر و غنی و داستان‌هایی که موضوعات براساس خط اول و یا خط آخر یک داستان دیگر شروع می‌شود (Books 2020) قصه‌گویی براساس قصه‌های چرخشی و هزار و یک شب، داستان‌های مهیج، داستان‌های یکی من یکی تو یا پینگ پنگی، داستان‌های متفرقه با موضوع آزاد (Drama Toolkit_ Drama Games 2020) از دیگر انواع فعالیت‌های قصه‌گویی هستند که می‌توانند در قالب بازی در کلاس نمایش مجازی انجام شود. قصه‌گویی اجازه کشف ناشناخته‌ها را می‌دهد (Johnstone 75). برخی از مواقع دانش‌آموزان برای تعریف قصه مورد نظر خود با مشکل مواجه می‌شوند و بروز این مشکلات گاهی اوقات صحنه‌های جالب و خنده‌داری را به وجود می‌آورد. فراموش نکنیم که در عین اینکه فعالیت قصه‌گویی محیط خلاق و تازه را برای

مربی و دانش آموزان به وجود می‌آورد همزمان و به طور مداوم، پایداری دانش‌آموزان را در فرآیند برگزاری کلاس جذب و درگیر می‌کند. در کنار پیدا کردن بازی‌های نمایشی مناسب، مربیان نیاز دارند تا فضای احساسی مناسبی را نیز برای دانش‌آموزان به وجود آورند به همین دلیل از مربیان و معلمان نمایش مجازی خواسته می‌شود تا فرصت برابری را برای همه دانش‌آموزان در فرآیند حضور در بازی‌های نمایشی به وجود آورند. در بسیاری از موارد بعضی از دانش‌آموزان ممکن است که سایرین را مسخره کنند در این مواقع لازم است که معلمان این وضعیت را کنترل کنند. وقتی معلمان بعد از انجام هر فعالیت کلاسی از دانش‌آموزان می‌خواهند که نظرشان را ابراز کنند موجب می‌شوند که فضای مثبتی جلسه کلاس مجازی را در بر گیرد. به همین دلیل معلمان باید از دانش‌آموزان بخواهند که بازخوردها و نظرات خود را بعد از انجام هر بازی نمایشی اعلام و ابراز کنند. به این ترتیب معلمان و مربیان نمایش در بستر کلاس مجازی، یک فضای مناسب احساسی را برای دانش‌آموزان در فرایند انجام بازی‌های نمایشی به وجود می‌آورند.

ب) فعالیت‌های مبتنی بر اجرا

مربیان برای انتخاب یک تمرین و فعالیت مرتبط با اجرا در کلاس مجازی با چالش‌های زیادی روبرو هستند. مربی باید در انتخاب فعالیت‌ها برای آموزش مهارت‌های تخصصی نمایش بسیار دقیق باشد، چرا که درگیر کردن و مشارکت دادن همه دانش‌آموزان در یک زمان مشخص در بستر کلاس مجازی کار مشکلی است. به همین خاطر شاید بهتر باشد فعالیتی را انتخاب کنید که در عمل برای انجام توسط یک نفر طراحی شده باشد. این وظیفه و فعالیت نمایشی ممکن است شامل مواردی مثل پانتومیم، میمیک چهره، قرائت متن، یادآوری خاطره، اجرای منفرد و یا اجرای ابتکاری و... باشد. در این حالت دانش‌آموزان باید این فرصت را داشته باشند که به صورت انفرادی و تک به تک، هر یک نقشی را ایفا کنند و به نحوی مدیریت شوند که از گفتگوهای اضافه نیز پرهیز شود و هر شاگرد در زمانی مشخص نقشی را ایفا کند. به این ترتیب وقتی یک نفر نمایش را اجرا می‌کند دیگران تنها مشاهده می‌کنند و در عین حال از او یاد می‌گیرند. انجام نمایش‌هایی که در آن متنی به دانش‌آموز داده می‌شود و از او می‌خواهند که آنچه که خوانده را به صورت نمایش برای سایر دانش‌آموزان اجرا کند، یک حرکت و فعالیت بسیار مناسب برای نمایش‌های تک نفره و انفرادی است که در آن بازیگر/ دانش‌آموز آنچه را که در یک متن یا دیالوگ نوشته شده را با نمایش و اجرا به دیگران منتقل می‌کند. برای انجام این کار دانش‌آموز باید یک صحنه و کاراکتر را از درون متن انتخاب کند و برای دیگران به نمایش بگذارد. از طریق این فرایند او تلاش می‌کند تا مفهوم مورد نظر را از طریق انجام حداقل حرکات بدنی و با ژست گرفتن برای دیگران بازگو کند و به نوعی به موضوع و کاراکتر نوشته شده در درون متن جان ببخشد. پس از بررسی متن و انتخاب ژست‌ها و مشخص کردن حرکات حداقلی که باید انجام شود از هر دانش‌آموز خواسته می‌شود که در مقابل صفحه کامپیوتر نمایش خود را اجرا کند. در طی انجام نمایش نیز دیگر دانش‌آموزان از طریق دیدن صفحه‌های کامپیوتر خود بدون هیچ سردرگمی در فرآیند نمایش جذب می‌شوند و از آن یاد می‌گیرند. بدین ترتیب مربی با انتخاب فعالیت‌های نمایشی مناسب اولین گام را در فرآیند تدریس مجازی نمایش بر می‌دارد. بعد از این مرحله مربی یک سری از فعالیت‌های پانتومیم و میمیک چهره را برای دانش‌آموزان در نظر می‌گیرد. در این چارچوب از هر یک از دانش‌آموزان می‌خواهد که در ظرف ۲ الی ۳ دقیقه یک فعالیت پانتومیم و میمیک چهره را انجام دهد و در طی این زمان یک کاراکتر

را بدون اینکه صحبت کند به تصویر بکشد. به این ترتیب ارائه بصری امکان‌پذیر می‌شود. برای کلاس‌های آنلاین بهترین نمایش‌های این حوزه می‌تواند انجام پانتومیم‌هایی مثل هل دادن دیوار، کشیدن طناب، پوست کندن و خوردن موز، تمیز کردن یک شیء نامرئی و یا یک مکان نامرئی و... باشد. این فعالیت‌ها می‌تواند توسط یک نفر به صورت انفرادی و مجزا انجام شود. در این نوع فعالیت‌های نمایشی دانش‌آموزان نباید از ابزاری استفاده کنند و باید از طریق حرکات چهره و بدن با دیگران ارتباط برقرار کرده و کاراکتر مورد نظر خود را به نمایش بگذارند. اینگونه حرکات موجب می‌شود که دانش‌آموزان چه از نظر فیزیکی و چه از نظر ذهنی در فرآیند برگزاری کلاس مجازی مشارکت کرده و در آن جذب و درگیر شوند.

انجام نمایش‌های تک نفره برای کلاس‌های مجازی بسیار مناسب است و هم برای دانش‌آموزان متوسطه اول (راهنمایی) و هم متوسطه دوم (دبیرستان) مناسب است. براساس مقطع تحصیلی طول انجام نمایش می‌تواند بین ۱ دقیقه تا ۱۰ دقیقه طراحی شود. برای این منظور اول باید از دانش‌آموزان خواسته شود که یک کاراکتر و شخصیت را از یک نمایش انتخاب کنند. آن‌ها باید براساس شخصیت انتخاب شده یک نمایش تک نفره را طراحی کنند. علاوه، اجرای یک نمایش عروسکی تک نفره هم برای کلاس‌های مجازی نمایش بسیار مناسب است و دانش‌آموزان را درگیر فرآیند کلاس می‌کند. در این حالت هر یک از دانش‌آموزان خود را برای نمایش عروسکی آماده می‌کند. در عین اینکه نمایش تک نفره، دانش‌آموزان مقاطع متوسطه اول و دوم (راهنمایی و دبیرستان) را به خوبی در فرآیند کلاس مجازی درگیر و جذب می‌کند، نمایش عروسکی تک نفره هم برای دانش‌آموزان مقاطع ابتدایی بسیار مناسب است. این نمایش‌ها موجب می‌شوند که دانش‌آموزان خلاقیت خود را تقویت کنند و کارهای بیشتری را برای ارائه ضبط کرده و بعداً در کلاس به نمایش بگذارند. در عین حال مربی هم نظر خود را در مورد نمایش‌های اجرا شده اعلام می‌کند. به این ترتیب نمایش‌های تک نفره و عروسکی فضای مناسب برای مشارکت سالم در کلاس مجازی نمایش را فراهم می‌کند. با انجام یک طراحی و برنامه‌ریزی مناسب مربیان همچنین می‌توانند فعالیت‌های نمایشی خاصی را برای اجرای دو یا چهار نفره در کلاس مجازی انتخاب و پیشنهاد دهند. ب

ه طور مثال "نمایش‌های ابتکاری" (یعنی نمایش‌هایی که در آن بین دو تا چهار دانش‌آموز در منزل یکی از دانش‌آموزان جمع شده باشند و در برابر دوربین کامپیوتر نمایش خود را اجرا کنند)، برای این کار بسیار مناسب هستند. اگر تعداد بیش از چهار نفر باشد، اجرای مجازی این نمایش کمی سخت و چالش برانگیز می‌شود. در این حالت شرکت‌کنندگان می‌توانند دو سناریو را انتخاب کنند و میان مثلاً دو بازیگر تقسیم کنند. بسیاری از وبسایت‌ها هستند که سناریوهای مختلفی را برای انجام نمایش‌های این چنینی در فضای وب به اشتراک گذاشته‌اند (" Throwing Improvisation Scenarios").

از این وبسایت‌ها مربی می‌تواند یک سناریوی مناسب را برای اجرا انتخاب کند. معمولاً نمایش‌های ابتکاری که در آن بازیگران با کمترین امکانات صحنه، یک سناریو و یا داستان را بصورت با کلام و یا بدون کلام اجرا می‌کنند، یک شیوه کلیدی برای مشارکت دانش‌آموزان در فرآیند کلاس‌های نمایش است. در شرایط مجازی همین شیوه بهترین نوع "بیان

دراماتیک "خواهد بود. در پی این نمایش‌ها سایر دانش‌آموزان سکوت می‌کنند و کار اجرا را تماشا می‌کنند. در غیر این صورت کسانی که مشغول اجرا هستند، خط نمایش را ممکن است گم کنند و اجرا تحت تاثیر قرار گیرد. به این ترتیب مربی، دانش‌آموزان را با اجرای یک نمایش ابتکاری و با حداقل امکانات صحنه‌ای در فرایند یادگیری مجازی جذب و درگیر کرده و آن‌ها را مشارکت داده است.

ج) کند و کاو در حوزه تئوریک

بیشتر دانش‌آموزان در کلاس‌های تئوری چندان احساس راحتی نمی‌کنند و خیلی زود حوصله‌شان سر می‌رود. اما با این حال، کسانی که علاقه به نمایشنامه‌نویسی دارند در این تقسیم‌بندی جای نمی‌گیرند. کلاس‌های مجازی یکی از بهترین محل‌ها برای یادگیری و تمرین این مهارت است. در مورد این موضوع باید گفت که بیشتر شرکت‌کنندگان و دانش‌آموزان کلاس باید به طور انفرادی و شخصی در آن وارد شوند. البته برای مهارت پیدا کردن در نمایشنامه‌نویسی باید اصول و قواعد اولیه آن را یاد گرفت. در اینجا باید دانش‌آموزان، اول اصول و قواعد درام و اثر دراماتیک را که توسط ارسطو مشخص شده است را یاد بگیرند که شامل موارد زیر است: طرح و زمینه، شخصیت و کاراکتر، گفتگو و دیالوگ، اندیشه و تفکر، نظرگاه و آواز. تئوری هرم **Gustav Freytag** هم باید در ادامه به آن‌ها آموخته شود. به عنوان بخشی از تجزیه و تحلیل یک نمایش، دانش‌آموزان باید تلاش کنند تا شاخصه‌های دراماتیک مد نظر ارسطو را در یک اثر نمایشی مشخص کنند و همزمان مدل پنج بخشی تئوری **Gustav Freytag** را نیز در اثر تشخیص دهند. از طریق این تجزیه تحلیل‌ها دانش‌آموزان این فرصت را پیدا می‌کنند که زمینه و بستر فرهنگی شخصیت‌ها را مورد واکاوی قرار دهند. بعد از این مرحله مربی باید لیستی از لغات مختلف، که دانستن آن‌ها به عنوان "گنجینه واژگان" برای نوشتن یک نمایشنامه ضروری است را به دانش‌آموزان ارائه دهد. وقتی که دانش‌آموزان جنبه‌های تئوریک را آموختند، باید از آن‌ها خواسته شود تا یک نمایشنامه بنویسند. نوشتن یک نمایشنامه موجب می‌شود تا آن‌ها با مهارت‌هایی نظیر سازمان‌دهی، نوشتن و تخیل کردن آشنا و درگیر شوند. برای این کار مربی باید اول از آن‌ها بخواهد که یک نمایشنامه کوتاه را براساس یک داستان کوتاه به رشته تحریر درآورند. در مرحله بعد براساس همان داستان، نمایشنامه خود را گسترش داده و طولانی‌تر کنند. در مراحل اولیه به آن‌ها پیشنهاد داده می‌شود که ساختارهای تولید اثر را به دقت رعایت کنند. در این مرحله مربی باید بر ساختارهای قصه‌گویی سنتی تاکید کند. در مراحل بعدی دانش‌آموزان می‌توانند از شیوه‌های دلخواه خود استفاده کنند. با توجه به اینکه نوشتن نمایشنامه یک وظیفه فردی و انفرادی است نیاز نیست که مربی به طور دائم بچه‌ها را چک کند. دانش‌آموزان باید به طور مستقل و انفرادی نمایشنامه خود را بنویسند اما در عین حال این امر می‌تواند به صورت گروهی البته با تعدادی کمتر از ۵ نفر هم انجام شود.

یاد دادن تاریخ نمایش در کلاس‌های مجازی ممکن است موجب بعضی سردرگمی‌های ناخواسته شود. اما با این حال نباید فراموش کرد که بحث تاریخ نمایش هم بخشی از مباحث تئوریک است و موجب می‌شود که دانش‌آموزان به طور مستقل در فرایند کلاس‌های مجازی درگیر و جذب شوند. با توجه به اینکه مبحث تاریخ نمایش یک حوزه بسیار عمیق و خاص است؛ پیشنهاد نمی‌شود که مربیان در کلاس‌های مجازی از شیوه سخنرانی و درس‌گفتار استفاده کنند. در مورد

سخنرانی‌ها و درس گفتارهای طولانی امکان دارد که دانش‌آموزان رشته کلام را گم کنند و اصولاً چیزی از مطلب را یاد نگیرند. تدریس تاریخ نمایش باید شامل مباحثی در مورد انواع ژانرهای نمایشی، کارگردانان مطرح تئاتر، نمایشنامه‌نویسان مشهور و بنام ادوار مختلف هنر نمایش باشد. این مسائل باعث می‌شود که دانش‌آموزان به فهم مناسبی از هنر نمایش از ادوار باستان تا به دوران مدرن دست یابند. با توجه به اینکه این حوزه بخشی از بحث تئوریک است مربی باید از استراتژی‌های مختلفی برای تدریس استفاده کند. برای ارائه محتوا هم می‌تواند از شیوه‌هایی مثل نمایش فیلم یا پاورپوینت استفاده کند. بعد از ارائه مطلب باید یکسری کاربرگ‌ها برای دانش‌آموزان تهیه و ارائه شود. این مراحل باعث می‌شود که دانش‌آموزان به خوبی در فرآیند تدریس درگیر و جذب شوند. همچنین مربی باید از دانش‌آموزان بخواهد که از طریق کشیدن طرح و نقاشی، نظرات خود را در مورد مسائل تئوریک مطرح شده، بیان کنند. در اینجا باید دانش‌آموزان نکات مهم بحث را به صورت تیتروار برای مربی بنویسند و تصور خود از مبحث تئوریک یاد گرفته شده را نیز به صورت یک طرح نقاشی کنند. معمولاً در این موارد دانش‌آموزان طرح‌هایی مثل صحنه نمایش، لباس‌های نمایش، ابزارهای مختلف نمایش و بازیگران نمایش‌ها را در دوران مختلف به تصویر می‌کشند.

بعد از تدریس مبحث تاریخ نمایش، دانش‌آموزان می‌توانند به طور انفرادی مفاهیم مورد نظر یک کارگردان را در یک اثر نمایشی مورد بررسی قرار دهند. در این مورد دانش‌آموزان باید یک نمایش را انتخاب کنند و یک دفترچه هم برای نوشتن موارد مدنظر خود آماده کنند. معمولاً این دفترچه که به عنوان دفترچه یادداشت کارگردان از آن نام برده می‌شود شامل جزئیاتی از دیدگاه‌های کارگردان، ایده‌های او، تفاسیر و مسائلی در مورد اجزای تولید و فرآیند تمرین و اجرای نمایش می‌باشد. دانش‌آموزان باید با تهیه دفترچه نظر خود را در مورد نمایش انتخابی خود بنویسند و در مورد اجزای طراحی و تولید نمایش و نوع شخصیت‌ها و کاراکترهای نمایش به درک و فهم مشخصی دست یابد. آنها باید بتوانند مراحل رشد شخصیت آنها و سفر روحی و روانی آنها را مشاهده کنند و ژست‌ها و حرکات فیزیکی کاراکترهای نمایش را نیز جمع‌آوری کنند. در این حالت دانش‌آموزان باید تم‌ها و موضوعات و همین‌طور مقاصد، انگیزه‌ها و اعمال کاراکترهای مختلف نمایش مورد انتخاب خود را مشخص کرده و در دفترچه یادداشت کنند. آن‌ها همچنین می‌توانند ابعاد دراماتیک نمایش را مشخص کنند. در نهایت آن‌ها می‌توانند یک زمان‌بندی برای تمرین بازیگران را طراحی و مشخص کنند. این فعالیت‌ها برای دانش‌آموزان دبیرستانی بسیار مناسب است.

دانش‌آموزان می‌توانند در یک فعالیت انفرادی دیگر هم مشارکت کنند و آن نوشتن نقد و دیدگاه در مورد اجرای یک نمایش است. در مورد یک اجرای نمایشی است این کار موجب می‌شود که دانش‌آموزان به صورت مستقل هم کار کنند. برای این منظور یک نمایش که به صورت آنلاین به دانش‌آموزان نشان داده می‌شود؛ انتخاب می‌شود. بعد از تماشای نمایش از دانش‌آموزان خواسته می‌شود که نقدی هنری بر آن بنویسند و برداشت‌های خود از نمایش را بازگو کنند. مربیان براساس مقطع تحصیلی دانش‌آموزان آن‌ها را برای نوشتن این نقد راهنمایی می‌کنند. این راهنمایی باید براساس موارد مختلفی باشد که از شاخصه‌های هنری نمایش تا موضوع آن را در بر گیرد. از دانش‌آموزان دبیرستانی این توقع می‌رود که در مورد نحوه عملکرد شاخصه‌های هنری نمایش نظر خود را بنویسند. در عین حال در زمان شروع و یا میانه این برنامه آموزشی آنلاین توصیه می‌شود که دانش‌آموزان در مورد این نکته که چگونه یک موضوع مشخص از درون

یک نمایش قابل استخراج است نظر خود را بنویسند. این موضوعات مشخص باید از درون شاخصه‌های هنری نمایش نظیر اجرای فیزیکی و نحوه ادای دیالوگ‌ها، لباس‌ها و اجزای صحنه، طراحی صحنه، گریم، نور، طراحی صدا، بستر نمایش، دیالوگ‌ها و مکان‌های مختلف نمایش استخراج شود. براساس مقطع تحصیلی دانش‌آموزان از آن‌ها خواسته می‌شود که یک نقد حداکثر ۲۵۰ کلمه‌ای و حداقل ۲ خطی را بنویسند. از طریق انجام این کار هر دانش‌آموز برداشت شخصی خود را در مورد موضوعات انتخاب شده به رشته تحریر در می‌آورد.

در عین حال باید در هر هفته از دانش‌آموزان یک امتحان مختصر گرفته شود. بعد از پایان مطالب تئوریک و تدریس آنها پیشنهاد می‌شود که در قالب یک امتحان مختصر دانسته‌های یاد گرفته شده دانش‌آموزان بررسی و ارزیابی شود. پیشنهاد می‌شود که این امتحان حدود ۱۵ تا ۲۵ سوال را در بر بگیرد و از طریق آنلاین و با اپلیکیشن‌های مناسب طراحی و بارگذاری شود. اپلیکیشن‌های پیشنهادی مناسب برای برگزاری امتحان می‌تواند شامل مواردی مثل Kahoot , GoogleClassroom , Quizlet , BookWidgets , Seesaw , Poll Everywhere , Aurasma , Photomath , Explain Everything باشد (Renard 2017). امتحان می‌تواند به صورت انفرادی و یا گروهی طراحی و اجرا شود و همینطور دانش‌آموزان می‌توانند به صورت تک نفره و انفرادی و یا با مشارکت یکدیگر به سوالات پاسخ دهند. برای حصول بهترین نتیجه آموزشی پیشنهاد می‌شود که دانش‌آموزان با مشارکت یکدیگر به سوالات پاسخ دهند.

نقش مربی در کلاس‌های آنلاین آموزش نمایش

معمولاً معلمان نمایش در سر کلاس مجموعه متنوعی از فعالیت‌ها را به همراه فرایند انجام نمایش‌ها و سایر طرح‌های کلاسی، هدایت و راهنمایی می‌کنند. به جای عنوان معلم نمایش در بسیاری از سازمان‌ها آن‌ها را مربیان و یاری‌کنندگان نمایش خطاب می‌کنند. یک مربی و یا معلم نمایش (به هر عنوانی که آن‌ها را خطاب کنید) باید برای تدریس در فضای مجازی به خوبی آموزش دیده باشد. اصل بر این است که یک معلم بتواند با انواع ابزارهای آنلاین کار کند و با تدریس از طریق آن‌ها آشنا باشد. قبل از اینکه او کلاس را شروع کند یک معلم باید در مورد نحوه اداره کلاس به یک توافق مشخص با دانش‌آموزان برسد تا در حین انجام کلاس به صورت مجازی از مشکلات و مکالمات ناخواسته میان او و دانش‌آموزان و یا دانش‌آموزان با هم اجتناب شود. از جمله این توافقات باید این نکته باشد که دانش‌آموزان در هنگام حضور در سر کلاس میکروفون خود را خاموش کنند و فقط شنونده صحبت‌های معلم باشند و هر وقت که معلم از آن‌ها خواست میکروفون خود را برای پاسخ دادن به او روشن کنند. در عین حال از دانش‌آموزان خواسته می‌شود تا در طی کلاس دوربین خود را روشن کنند تا معلم بتواند آن‌ها را ببیند. برای جذب حداکثری دانش‌آموزان در فرآیند کلاس معلم باید مجموعه‌ای از منابع را در قالب معرفی وب سایت‌ها، صوت، ویدئو و فیلم، عکس، گرافیک و... در اختیار دانش‌آموزان قرار دهد. همچنین باید از دانش‌آموزان بخواهد که در مورد مسائل تدریس شده سمینارهای کوتاهی دهند یا سوال بپرسند و یا در مورد موضوعات کلیدی مطرح شده در کلاس نظر خود را بگویند. این گونه فعالیت‌ها موجب می‌شود که دانش‌آموزان به صورت مثبت و مناسبی در فرآیند کلاس مشارکت کنند. در مورد کلاس‌های تئاتر دانش‌آموزان باید

حتماً در یک اتاق خالی و خلوت حضور داشته باشند تا بتوانند فعالیت‌های کلاسی را در مقابل دوربین کامپیوتر یا لپ تاپ انجام دهند. بعد از اینکه معلم به آن‌ها وظیفه‌ای را محول کرد؛ معلم/مربی باید مطمئن شود که آن‌ها در یک بازه زمانی مشخص این کار را انجام می‌دهند. بعضی اوقات دانش‌آموزان زمان زیادی را برای گفتگو با یکدیگر صرف می‌کنند و یا کاری را که معلم و یا مربی برای انجام آن‌ها تکلیف کرده است را درست انجام نمی‌دهند. به طور مثال دانش‌آموزان در حین انجام فعالیت‌های ابتکاری و یا برای اجرای یک صحنه از نمایش زمان زیادی را صرف می‌کنند. در این گونه مواقع نیاز است تا معلم به آن‌ها کمک کند تا فعالیت موردنظر را در زمان مناسب به انجام برسانند. وقتی دانش‌آموزان به طور گروهی کار می‌کنند، بعضی از دانش‌آموزان ممکن است به دیگران اجازه ابراز نظر ندهند. در اینگونه موارد مربی باید مطمئن شود که همه دانش‌آموزان از فرصت کافی برای مشارکت و ابراز نظر برخوردار هستند. برای این کار مربی باید از استراتژی‌های کار گروهی استفاده کند. بعضی از فعالیت‌های نمایشی نیازمند استفاده از استراتژی‌های گروهی هستند. معمولاً کار در قالب گروهی به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد تا تجربه کار با افراد مختلف را به دست آورند. کار گروهی در عین حال فرایند یادگیری دانش‌آموزان را به خوبی تحت تاثیر قرار می‌دهد و موجب تمرین برای کسب مهارت‌های مهمی نظیر ارتباط‌گیری، همکاری و فعالیت‌های مشارکتی می‌شود. در بسیاری از موارد دانش‌آموزان علاقمندند که با سایر دوستان خود تشکیل گروه دهند. مربی باید اجازه این کار را بدهد و از آن استقبال کند اما در عین حال در مراحل بعد تر تنها به کار با دوستان قانع نشود. به این ترتیب بازی‌های گروهی نقش بسیار مهمی در یادگیری مجازی خواهند داشت. در طی کلاس‌های مجازی مربیان نمایش مسئول ایجاد و خلق فرصت‌های مناسب برای درگیر کردن و جذب دانش‌آموزان در فرایند یادگیری هستند. مانند کلاس‌های حضوری، کلاس‌های مجازی هم در صورت تعامل دوطرفه دانش‌آموزان و مربیان/معلمان بسیار پر ثمر خواهد بود. در عین پذیرفتن مشکلات کار و تدریس مجازی مربی باید شرایطی را به وجود آورد که در فضایی پویا همه دانش‌آموزان در فرایند کلاس جذب شوند و مشارکت کنند. برای ایجاد این فضای پویا و تعامل دوطرفه، مربی نمایش باید محتوای درسی را به نحوی در نظر گیرد که در قالب‌های متنوعی شامل استفاده از متن و منابع درسی، تعامل میان دانش‌آموزان با هم و تعامل میان دانش‌آموزان و مربی، روند کلاسی به جریان بیافتد و دانش‌آموزان به خوبی جذب کلاس شوند.

پلتفرم‌ها و بسترهای آنلاین

با توجه به شیوع بیماری کرونا و اینکه دانش‌آموزان مجبور به ماندن در خانه هستند و نمی‌توانند به مکان‌های عمومی نظیر مدارس و پارک‌ها بروند، ممکن است دچار احساس تنهایی و دل‌تنگی شوند که این امر نیز ممکن است در ادامه تبدیل به استرس و فشار روحی برای دانش‌آموزان شود. مقامات دولتی و روانشناسان به والدین پیشنهاد می‌کنند که در این شرایط مراقبت بیشتری از فرزندان خود به عمل آورند. معمولاً به والدین توصیه می‌شود که اجازه دهند فرزندانشان از طریق رسانه‌های اجتماعی و ارتباط تصویری و یا حتی ایمیل با دوستانشان در ارتباط باشند. برای داشتن تعامل با دیگران در فضای مجازی مردم از بسترها و پلتفرم‌های آنلاینی نظیر Zoom , Google hangouts , Google meet , Houseparty , Skype , Microsoft teams Cisco , Webex , Starleaf , Whereby , Slack , Gotomeeting , BlueJeans , Appear.in , BigBlueButton و بسیاری دیگر استفاده می‌کنند. موسسات آموزشی

هم از برخی دیگر از پلتفرم‌های آنلاین برای کلاس‌های مجازی استفاده می‌کنند. با استفاده از این بسترها و پلتفرم‌ها دانش‌آموزان این امکان را پیدا می‌کنند که در فضای مجازی با دیگران بحث و تبادل نظر، تعامل و تمرین داشته باشند. برخی از اپلیکیشن‌ها برای برگزاری کلاس‌های مجازی مناسبند که از آن جمله می‌توان به Zoom, Socrative, Evernote, Edmodo, Doceri, Instructables, TeacherKitEducreations, StudyBlue, Kahoot, Additio, Classtree, Dropbox, Groovy Grader, Seasaw, Pocket, Teacher s Assistant Pro, WolframAlpha, ClassDojo, Trello, Google Classroom, Slack, Remind, TED, Eco360 اشاره کرد. البته این نکته را هم باید در نظر داشت که این بسترهای آنلاین و اپلیکیشن‌ها تنها بخشی از نیازها و الزامات برگزاری کلاس‌های مجازی را می‌توانند پوشش دهند و بسیاری از چالش‌ها و مشکلات تدریس در فضای مجازی هنوز لاینحل باقی مانده است.

الف) اپلیکیشن Zoom:

بسیاری از معلمان برای تدریس مجازی این اپلیکیشن را ترجیح می‌دهند. این اپلیکیشن می‌تواند یک ارتباط مجازی مناسب را برای حداقل ۱۰۰ دانش‌آموز فراهم می‌کند. این اپلیکیشن آنلاین به طور کامل رایگان است و استفاده‌کنندگان از آن می‌توانند دسترسی نامحدود به امکانات متنوع نظیر گروه‌های مختلف (حداکثر با یکصد عضو)، فایل‌های صوتی و تصویری با کیفیت HD، اشتراک صفحه‌ی نمایش، تخته کار و وایت برد، چت روم‌های تفریحی، حاشیه نویسی، پس زمینه‌های مجازی، چت و گفتگوی داخل گروه، ضبط محلی و انواع استیکرها داشته باشد. شایان ذکر است که این اپلیکیشن در حال حاضر برای مدارس و مقاطع مختلف تحصیلی رایگان می‌باشد. برای استفاده از این اپلیکیشن باید از طریق ایمیل مدرسه خود درخواست عضویت بدهید. این اپلیکیشن همچنین به شما اجازه می‌دهد که از دامنه‌های شخصی خود (ایمیل‌ها) نظیر Gmail, AOL, Outlook ZohoMail.com, Yahoo!Mail, ProtonMail, iCloudMail, GMXMail, MozillaThunderbird, YandexMail استفاده کنید که در واقع جزء ۹ سرویس‌دهنده برتر اکانت و خدمات ایمیل در سال ۲۰۲۰ میلادی بوده‌اند. اگر سازمان‌های آموزشی بخواهند از این اپلیکیشن استفاده کنند باید یک فرم آنلاین را پر کنند و سپس این فرم توسط این اپلیکیشن مورد صحت سنجی قرار می‌گیرد و فرایند عضویت در صورت تایید، نهایی می‌شود. در نهایت یک پیامک شروع برای آن‌ها ارسال می‌شود. در ابتدای کار این اپلیکیشن یک محدودیت زمانی ۴۰ دقیقه‌ای برای آغاز کار داشت که آن هم در حال حاضر برداشته شده است. اگر استفاده‌کنندگان بخواهند که تعداد اعضا را از ۱۰۰ نفر به ۳۰۰ نفر افزایش دهند، یک مبلغ جزئی را باید پرداخت کنند. برای بالا بردن کیفیت کار و حضور در این اپلیکیشن پیشنهاد می‌شود که استفاده‌کنندگان در صورتی که از میکروفون استفاده نمی‌کنند، آیکون آن را خاموش کنند و تنها وقتی که سوالی دارند میکروفون خود را روشن کنند.

ب) گوگل

گوگل هم برای تدریس مجازی چند اپلیکیشن مناسب را در اختیار قرار داده است که تقریباً همان قابلیت‌های Zoom را دارند. از خانواده اپلیکیشن‌های گوگل سه تای آن بیشترین کارایی را برای تدریس آنلاین دارند. آن‌ها Google Meets , Google Classroom , Google hangouts هستند. Google Classroom این قابلیت را ندارد. Meets امکان برگزاری ویدیو کنفرانس را دارند. در حالیکه Google Classroom این قابلیت را ندارد. Google hangouts و Google Meets در کنار قابلیت برگزاری ویدیو کنفرانس، قابلیت به اشتراک گذاری عکس‌ها، پیام‌ها، صفحه نمایش کامپیوتر و اسناد و منابع را نیز دارا هست. برای به اشتراک گذاری اسناد تصویری Google Classroom عالی‌ست. این اپلیکیشن اجازه می‌دهد که در فرمت‌های دیجیتال انواع اسناد و منابع ایجاد، اشتراک گذاری و ارزیابی شود. درحالی که Google hangouts و Google Meets برای استفاده‌های متنوع طراحی شده‌اند Google Classroom برای برگزاری کلاس‌های آنلاین طراحی شده است. در این اپلیکیشن معلم می‌تواند اسناد و منابع دیجیتال را بارگذاری کرده و کلاس را جهت‌دهی کند. معمولاً معلم می‌تواند همچنین با استفاده از سرویس Gmail نکات مورد نظر خود را با دانش آموزان مطرح کند. در عین حال معلم می‌تواند دانش آموزان را به کلاس اضافه کند و آن‌ها را حذف کند. در کنار این اپلیکیشن‌ها، معلمان می‌توانند از چند اپلیکیشن دیگر خانواده گوگل هم استفاده کنند که عبارتند از Google Docs , Google Sheets , Google Calender , Google Drive , Google Slides. این اپلیکیشن‌ها برای سازمان دادن فرمت‌های مختلف انواع منابع و اسناد دیجیتال به کار می‌روند. اپلیکیشن Google Docs برای نوشتن مناسب است. Google Sheets برای سازمان دادن داده‌ها و اطلاعات خام در قالب جداول مختلف کارایی دارد. Google Slides برای پرزنت و ارائه بسیار مناسب است. Google Calender برای یادآوری وظایف کارایی دارد. سرانجام Google Drive برای ذخیره انواع دیتا و به اشتراک گذاری آن‌ها در هنگام تدریس آنلاین کارایی زیادی دارد. اپلیکیشن‌های خانواده گوگل برای صحت سنجی متقاضیان، کدی را برای آن‌ها ارسال می‌کند. آن‌ها به خوبی برای کار با اسناد و مدارک آنلاین توسط یک نفر و یا گروهی از افراد طراحی شده‌اند و با سیستم عامل‌های مختلف مثل اندروید و iOS کار می‌کنند.

مهارت‌های لازم برای معلمان جهت برگزاری کلاس‌های آنلاین

واضح است که معلم باید در سر کلاس‌های آنلاین از مهارت‌های شنیداری کافی برخوردار باشد. در مقایسه با کلاس‌های حضوری، لازمه کلاس‌های آنلاین داشتن مهارت‌های شنیداری کافی برای معلمان است. در کلاس مجازی او باید این مهارت را هم داشته باشد که از استراتژی‌های بسیاری برای تدریس کردن استفاده کند. معلمان نیاز دارند که صبور باشند. این امر باعث می‌شود که یک رابطه قوی میان دانش آموزان و معلمان برقرار شود. معلمان همچنین باید فضای مناسبی را جهت تعامل دانش آموزان و پرسیدن سوال توسط آن‌ها به وجود آورند. در عین حال باید با سعه صدر به این سوالات پاسخ دهد. این باعث می‌شود که دانش آموزان به خوبی در فرآیند برگزاری کلاس جذب و درگیر شوند. در مورد کلاس‌های مجازی دانش آموزان سوالات خود را به صورت مکتوب برای معلمان می‌نویسند و معلم هم باید به

طور مستمر و دقیق سوالات آن‌ها را بخواند و به آن‌ها جواب دهد. بعضی مواقع، بعضی دانش‌آموزان به جای پرسیدن سوال، پیام‌های غیر ضروری برای معلم‌ها می‌فرستند؛ معلم باید در این مواقع با رعایت ادب و قاطعیت آن‌ها را از انجام چنین کاری بازدارد. معلمان همچنین باید دارای توانایی مناسب و موثر در ارزیابی دانش‌آموزان، دادن تکالیف درسی، کارهای کلاسی و ارزیابی‌های حین کلاس باشند. در عین حال معلمان باید از برنامه‌ریزی‌های جزئی برای اداره کلاس غافل نباشند. در صورت تاخیر دانش‌آموزان در انجام کارهای درسی در موعد مقرر، انعطاف لازم را داشته باشند. این انعطاف پذیری موجب می‌شود که دانش‌آموزان به خوبی خود را با شرایط کلاس مجازی وفق دهند. پس از تکمیل تکالیف درسی توسط دانش‌آموزان و تحویل آن به معلم، معلمان باید آن‌ها را به موقع تصحیح و ارزیابی کنند و نظر خود را در مورد نحوه کار دانش‌آموزان برای آن‌ها ارسال دارند. این کار باعث می‌شود که دانش‌آموزان به تدریج به اهداف آموزشی مدنظر کلاس و معلم دست یابند.

الزامات مربوط به برگزاری کلاس‌های آنلاین

در این مورد اولین نکته داشتن دسترسی به کامپیوتر، دوربین، هدفون و گوشی و اتصال اینترنت مناسب و پرسرعت است. این امر باعث می‌شود که دانش‌آموزان با مربیان و همکلاسی‌های خود از طریق کامپیوتر و اینترنت مرتبط شوند. اگر دانش‌آموزان از هدفون و گوشی بدون سیم که مثلاً از طریق بلوتوث کار می‌کند، استفاده می‌کنند این توانایی را پیدا می‌کنند که سرکلاس آزادانه حرکت کنند و دستورات نمایشی معلم را به خوبی انجام دهند. معلم هم باید به نحوی در برابر کامپیوتر بنشیند که فضای کافی و وسیع برای انجام حرکات نمایشی را داشته باشد. در عین حال او باید همیشه در برابر دید بچه‌ها باشد. در مورد دانش‌آموزان هم همین مطلب صدق می‌کند و معلم باید بتواند در طول کلاس آن‌ها را ببیند. معلمان و دانش‌آموزان قبل از هر چیز باید در مورد قوانین برگزاری کلاس توافق کنند. معلم باید دانش‌آموزانی که از قوانین کلاس آنلاین پیروی می‌کنند را تشویق کند. در عین حال معلم باید همواره آماده برخورد با مشکلات فنی و تکنیکی مرتبط با برگزاری کلاس‌های آنلاین باشد. در این گونه موارد باید وضعیت را مدیریت کند و محتوای آموزشی را به نحو موثری ارائه دهد. در بعضی موارد ممکن است بعضی از دانش‌آموزان به اینترنت مناسب و یا کامپیوتر دسترسی نداشته باشند. معلم باید برای آن‌ها از روش‌های جایگزین استفاده کنند. نکته بعدی انتخاب اپلیکیشن مناسب است که هم معلم و هم دانش‌آموزان بتوانند از طریق آن فرآیند برگزاری کلاس را مدیریت و به انجام برسانند و برای هر دوی آن‌ها نیز قابل دسترس باشد. هر دو طرف یعنی هم معلم و هم دانش‌آموزان باید این اپلیکیشن انتخابی را بر روی دستگاه‌های خود نصب کنند و در مرحله بعد مربی یا معلم کلاس مجازی نمایش باید محتوای درسی خود شامل ویدئوها، فایل‌های متنی و صوتی و... را برای ارائه در کلاس آماده داشته باشد. در مورد فایل‌های ویدیویی، معلم باید فرمت مناسب برای اجرا و پخش آن‌ها را برای دانش‌آموزان در نظر داشته باشد و به دانش‌آموزان هم اعلام کند تا آن‌ها بتوانند به راحتی و با آن فرمت مشخص فیلم‌ها را در کامپیوترهای خود تماشا کنند. اگر این ویدیوها به صورت آنلاین باشند، معلم باید قبل از پخش فیلم‌ها برای دانش‌آموزان و به اشتراک گذاشتن لینک‌شان، آن‌ها را از نظر محتوا چک و بررسی کند و کیفیت آن‌ها را نیز مد نظر داشته باشد. مربی باید قبل از آغاز کلاس مجازی، فایل‌ها را در گوگل ابری یا Google cloud ذخیره کند و سپس باید به دانش‌آموزان اجازه دسترسی به این فایل‌ها را بدهد. باید برای هر یک

از دانش آموزان یک پوشه مجزا در کامپیوتر خود ایجاد کند تا دانش آموزان بتوانند تکالیف خود را به طور مجزا برای مربی ارسال دارند و مربی آن‌ها را در پوشه مخصوص آن‌ها ببیند. این دسترسی مشترک دانش آموزان و مربی به فایل‌های ذخیره شده و پوشه‌ها باعث می‌شود که فرایند آموزش در کلاس مجازی تسریع شود و از پرسیدن سوال‌های غیرلازم و غیرضروری اجتناب شود. سوالاتی نظیر: استاد چگونه من می‌توانم به فلان فایل دسترسی پیدا کنم؟ چطور کارم را برای شما بفرستم؟ و چطور می‌توانم ارزیابی شما در مورد کارم را ببینم؟ مربی لازم است که به دانش آموزان گوشزد کند که کارهای کلاسی را در اسرع وقت و پس از انجام برای او بفرستند. مربی باید در این زمینه بسیار صبور باشد و دانش آموزان را تحت فشار و استرس قرار ندهد، تا آن‌ها بتوانند به اهداف مورد نظر کلاس دست پیدا کنند. مربی در عین حال باید از قدرت بالایی در تعامل با دانش آموزان برخوردار باشد و بتواند منابع و نکات درسی را با دانش آموزان به اشتراک بگذارد.

حفاظت از حریم خصوصی

آموزشگاه‌ها و مدارس در هنگام برگزاری کلاس‌های مجازی باید نسبت به حریم خصوصی دانش آموزان و حفاظت از آن بسیار متعهد باشند. در بسیاری از کشورها قوانین مشخصی ناظر بر فعالیت مدارس در فضای مجازی به تصویب رسیده و اعمال می‌شود. به عنوان مثال قانون بین المللی COPPA, Pub . L. NO 105-277 یا "قانون حفاظت از حریم خصوصی کودکان آنالین" جهت حفاظت از حقوق و حریم خصوصی دانش آموزان زیر ۱۳ سال تصویب شده است. براساس این قانون که در بسیاری از کشورها اعمال می‌شود، وب سایت‌های آموزشی که در آن‌ها دانش آموزان زیر ۱۳ سال فعالیت می‌کنند باید در مورد اطلاعات شخصی این دانش آموزان احتیاط‌ها و دستورالعمل‌های خاصی را به مورد اجرا بگذارند. برای محافظت از بچه‌ها مدارس باید به طور مداوم اکانت‌های دانش آموزان و مربیان و محتوای آن‌ها را چک و بررسی کنند. به همین خاطر بسیاری از مدارس و آموزشگاه‌ها اکانت‌های دانش آموزان و معلمان را با فرمت مخصوصی در گوگل با عنوان G Suite for Education و یا Google for Education (گوگل مناسب برای آموزش و یا گوگل برای آموزش) ایجاد و راه اندازی می‌کنند. این کار موجب می‌شود که از حریم خصوصی دانش آموزان بهتر محافظت شود.

یادگیری از راه دور

در هندوستان بیشتر دانش آموزان از دسترسی به کامپیوتر و اینترنت مناسب محرومند. دولت هند باید برای آموزش کودکانی که دسترسی به کامپیوتر و اینترنت ندارند از راه‌های جایگزین استفاده کند و با فراهم کردن کتاب‌های آموزشی خودآموز، کتاب‌های کار، مقالات و... در این شرایط کرونایی از این دسته از دانش آموزان حمایت کند. این دانش آموزان باید از طریق انجام برخی فعالیت‌ها راهنمایی و هدایت شوند. فعالیت‌هایی مثل خواندن یک کتاب به مدت ۴۰ دقیقه در هر روز، کار با کتاب‌های ویژه، کار به مدت ۴۰ دقیقه در هر روز، نوشتن نظر و دیدگاه خود در مورد موضوعات مشخص به صورت هر روزه، کشیدن نقاشی، انجام طراحی و تصویرسازی آنچه که پس از مطالعه در مورد یک موضوع مشخص از آن درک و استنباط شده است، از جمله این موارد هستند. برای آموزش نمایش و مباحث نمایشی هم می‌توان از این

دسته از دانش آموزان خواست که در مورد موضوعاتی نظیر تاریخ و هنر نمایش تحقیق کنند و نمایشنامه های کوتاه را به رشته تحریر درآورند. همینطور یک فرم و سبک^۱ مشخص از هنر نمایش را انتخاب و نظر خود را در مورد آن بنویسند و یا برخی ابزارهای نمایشی را طراحی کرده و بسازند. متأسفانه امکان سازمان دادن و انجام بازی های نمایشی برای این دسته از دانش آموزان وجود ندارد. برخلاف این دسته از بچه ها سایر گروه های دانش آموزی که در مدارس مناسبی درس می خوانند، می توانند از اینترنت مناسب و کامپیوتر استفاده کنند. برای این گروه از دانش آموزان می توان کلاس های مجازی نمایش را به همراه مباحث محدود تئوریک و بازی های نمایشی برگزار کرد.

نتیجه گیری

کاملاً آشکار است که برای بررسی تاثیر " یادگیری مجازی در شرایط شیوع بیماری کرونا " کمی زود است. بسیاری از معلمان از اپلیکیشن های مختلف برای تدریس مجازی استفاده می کنند و تقریباً بطور روزانه اپلیکیشن های جدیدی برای این منظور به بازار عرضه می شود. بسیاری از معلمان در سرتاسر جهان از اپلیکیشن های مختلفی برای تدریس در فضای مجازی استفاده می کنند. وقتی من به داده های این حوزه نگاه می کنم، می بینم که هنوز کارهای زیادی برای بررسی وجود دارد و کارهای زیادی هم هست که باید انجام شود. این تحقیق شیوه ها، متدها و محتوای مختلفی را در حوزه تدریس آنلاین مورد بررسی قرار داد و در عین حال به برخی از چالش های این حوزه نیز پرداخت. نتیجه بررسی این چالش ها نشان دهنده لزوم استفاده از شیوه های جایگزین برای تداوم آموزش، آن هم در شرایط کرونا است. برای حل این چالش ها و مشکلات، معلمان و مربیان باید به نحو خلاقانه ای به دنبال راه های جایگزین جهت تداوم فرایند آموزش باشند و از قدرت خلاقه و تخیل شان استفاده کنند. در نهایت اینکه این تحقیق بر روی شیوه های تدریس در حوزه نمایش و هنرهای نمایشی برای ارائه در بسترهای آنلاین و تدریس از راه دور و مجازی تاکید داشت.

کتابشناسی:

